

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

VRIJDAG 20 DECEMBER.

UITGEVER: DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr. te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
 Beurssteeg, Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
 Jan Hendrik Laatz, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels
 Voor elk regel meer.
 Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden,
 worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
 regt daaronder begrepen.

Heeren Postdirecteuren.

die het bedrag van de abonnements-gelden over het 3e kwartaal nog niet hebben overgemaakt, worden verzocht, dit alsnog te doen, wanneer zij geene vertraging in de ontvangst der Courant willen ondervinden.

De laatste discussiën, die in de Tweede Kamer gevoerd zijn vóór het ingaan van de Kersvacantie, zijn niet van beteekenis ontbloot geweest.

Wanneer de wijze, waarop het budget van Marine gevallen is, reeds een merkwaardig verschijnsel opleverde, waarvan wij den sleutel wel eerdaags zullen erlangen: niet minder opmerkelijk is de houding geweest, die de heer ROCHUSSEN gister bij de behandeling der credietwet voor de Marine heeft aangenomen. Zij schijnt ons evenwel toe geheel overeenkomstig met het doel, waarmede de val van den Minister ENSLIE bewerkt is.

Niemand dacht er aan, om debatten te openen over eene wetsvoordragt, die slechts de bestemming heeft, om den geregelden gang van zaken bij de Marine voorloopig, op den bestaanden voet, te regelen, toen de heer ROCHUSSEN opstond, om, in acht onderscheidene punten, eene instructie te geven aan den toekomstigen Minister van Marine. De heer ROCHUSSEN zette uiteen, dat hij in het belang der Marine voor het vervolg noodzakelijk achtte.

Wanneer wij overwegen, dat al de Ministers zich gehaast hebben, om bij het uitspreken van deze, op papier gestelde ministeriële instructie tegenwoordig te zijn, dan is ons het denkbeeld niet geheel vreemd, dat hier eigenlijk aan een geanticiepeerd ministeriël programma moest gedacht worden, zoo al niet ten behoeve van den heer ROCHUSSEN zelve, dan toch wellicht — en wij zeggen dit niet zonder grond — ten behoeve van een naasten bloedverwant, nu sedert een paar dagen als toekomstig Minister van Marine gedoodverwd.

Uit de geheele wijze, waarop de ministeriële instructie door den heer ROCHUSSEN werd voorgedragen, scheen te blijken, dat men den indruk wenschte waar te nemen, waarmede zij zou ontvangen worden, om later wellicht op een eventueel, gunstigen indruk, de benoeming van een Minister van Marine te kunnen bouwen. Dit schijnt ook door een deel der Vergadering aldus te zijn begrepen; want de heeren VAN GOLTSTEIN en HUGENHOLTZ stonden onmiddellijk daarna op, om te constateren, hoe de instructie van den heer ROCHUSSEN volstrekt niet mogt geacht worden de denkbeelden te bevatten van de Kamer over de gedragslijn, die een toekomstig Minister te volgen had. Zij toonden het plan schijnt ons toe, thans geheel in duigen te zijn gevallen, en voor den heer ROCHUSSEN en voor den toekomstigen Minister van Marine (die wel in zijn geest zal worden gekozen) ware het beter geweest, indien men van het oplaten van den, thans mislukten ballon d'essai geen gebruik had gemaakt.

Zeër juist zijn de opmerkingen geweest, die de heer GEVERS VAN ENDEGEEST bij die gelegenheid over de gevolgen van de verwerping der begroting van Marine heeft gemaakt. Men heeft afgestemd, om het gebrek aan stelsel. Zal men nu spoedig een stelsel verkrijgen? Men heeft verlangd een vasten stand van zaken, vastheid in onze Marine. Men heeft een onbepaald interim verkregen. Men wilde een spoedig herstel der Marine, en krachtige maatregelen, ten einde op alle eventualiteiten bedacht te zijn. In den tijdelijken toestand, waarin wij geraakt zijn, is het niet te verwachten, dat de Minister ad interim niets anders zou te doen hebben, dan zich met die regeling bezig te houden.

Men heeft aangedrongen op een spoedig herstel onzer Marine. En men heeft allerlei belemmeringen geschept, die dit zullen bemoeijelijken. Men heeft vermeerdering van uitgaven verlangd, en men krijgt nu eene vorige begroting, die f 250,000 minder is dan voor 1855 aangevraagd was. Men heeft vermindering van administratie-kosten begeerd, en men heeft er nu meer bekomen. Men heeft de noodzakelijkheid erkend, om het materieel te vermeerderen en er wordt thans minder voor toegekend, dan op de begroting voor 1855 voorkwam. Men wilde van de begroting afslaten kosten, die niet tot de eigenlijke marine behoorden en op deze begroting komen nog veel meer van die kosten voor dan de afgestemde. Ook voor de active zeemagt wordt minder toegestaan. Zietdaar de gevolgen van de afstemming.

Om, door de opneming van een persoon in het Kabinet, wiens invloed wellicht eenige stemmen kan doen winnen, het Ministerie inwendig te versterken, is, meenen wij, in een belangrijk tijdsgewricht, de Marine aan eene tijdelijke leiding overgelaten en hetgeen nog tot stand kon komen, in de uitvoering belet.

Voor hen, die in het Ministerie het Vaderland zien, is de gevaarlijke proef allezins aannemelijk; allen, evenwel, die het Vaderland stellen boven een Ministerie, slaan met bezorgdheid de opoffering van zaken in het belang van personen, gade.

Bij de behandeling van de Wet op de Middelen is in de Tweede Kamer een lachspel geleverd, dat ons aan het Blijspel van het „halfje“ doet denken.

De Minister van Financiën legde, namelijk, de allezins verrassende verklaring af: „dat wanneer de politieke toestand zich, met betrekking tot ons Vaderland, niet bedenkelijker mogt voordoen dan nu, dan het voornemen der Regering is, om na het reces hare denkbeelden in een geformuleerd voorstel aan de Kamer mede te deelen, waaruit dan blijken zal, in hoe ver aan het voornemen der Regering, den 17den November te kennen gegeven, ten meesten nutte van het land gevolg zal kunnen gegeven worden.“

Den 17den November was het alleen: „zoodra door den Goddelijken zegen de politieke toestand van Europa weder toelaat de toekomst met gerustheid te gemoet te gaan,“ dat de Regering zich gerechtigd achtte, om iets te doen „op den weg van vermindering van lasten.“

Eéne maand later — 20 December — is het niet meer de verbeterde politieke toestand van Europa, maar die van ons Vaderland; is het niet meer „het te gemoet gaan van de toekomst met gerustheid“, maar het „niet bedenkelijker worden“ van onzen toestand, dat de Regering tot het voorstellen van vermindering van lasten zal doen besluiten.

Wij laten de waarde der gedane belofte daar. Op eene belofte meer of minder komt het bij eene regering van tegenovergestelde richting niet aan. Met den heer THORBECKE zal het land zich verheugen, wanneer de regering, inderdaad, tusschen den 17 November en 20 December zoodanig van stelsel is veranderd, dat zij nu zoo veel grootere stappen op het gebied van belasting-hervorming wil doen, als de heer VAN NISSEN gemeend heeft, in de verklaring van gisteren te bespeuren. „Het is een vooruitgang allezins snel te noemen en zelfs sneller dan de opregtste voorstander van belasting-vermindering had mogen verwachten.“

Vooralsnog kunnen wij, evenwel, niet instemmen met den juichkreet, door de heeren VAN NISSEN en MACKAY over het voornemen der Regering, „om een vrij en krachtig initiatief te nemen“, aangeheven.

Dat „vrij en krachtig“ (sic) initiatief komt ons eenigermate voor als de vette inktletten, waarop de schoolknaap zich beroemt, maar die eigenlijk verkregen is naardien de meester den lettervorm met potlood had voorgeteekend.

Dat „vrij en krachtig initiatief“ staat, in verband tot het levensbehoud van dit Ministerie, dunkt ons, gelijk met het „vrij initiatief“ dat de man neemt, wien

het alternatief tusschen zijne beurs en zijn leven wordt gelaten.

Wat de Nederlander bedoelt met het advies der „deskundigen“ over de begroting van oorlog, begint ons duidelijk te worden; want eene opsomming van al hetgeen de Minister van Oorlog, in de opwekking van zijn krijgsmansvuur, heeft gezegd, vinden wij, in het No. van heden, terug, als eene verdediging „met waardigheid en talent.“

Wij willen niet ontkennen, dat de Minister eenige oogenblikken welsprekend is geweest; maar voor het onbevengende oordeel over het cijfer der begroting, over den aard en de wijze onzer defensie, doet het er weinig toe, of wij vernemen dat de Tiendaagsche Veldtocht voor 700 millioenen niet te duur gekocht is, en dat niemand ongestraft ons zal aanranden.

Dat zijn bijzonderheden, die, gewis, het gevoel van elken Nederlander streelen: maar wat hebben ze gemeens met een „deskundig“ advies over de noodzakelijkheid en de tijdigheid, om nu, voor altijd, ons leger uit te breiden?

Een „deskundige“ bij uitnemendheid, Sir CHARLES NAPIER, heeft zich wel reeds den titel van „Duc de Cronstadt“ laten aanleunen en beloofde, in zes weken tijds binnen die vesting komij te drinken: heeft dat advies (eene magtspreuk, gelijk aan „t geen de Minister van Oorlog van onze weerstands-kraacht gewaagde), omdat het van een „deskundige“ kwam, Cronstadt doen vallen?

Neen. Wij hadden meer afdoende maatregelen gewacht, met het oog op hetgeen gebeuren kan. Ook wij verlangden niet, de handen in den schoot te laten vallen; maar wij hadden maatregelen gewenscht, waartoe deze Regering, met de gebeurtenissen voor oogen, reeds ruim anderhalf jaren tijd over had, maar die zij verzuimd heeft:

Vooreerst, is het onverantwoordelijk, dat men in dezen tijd van rust niet de wet op de nationale milie heeft voltooid, welke de grondwet gebiedt. — Wat toch, is het gevolg? — Behalve andere gebreken, aan de bestaande wet eigen, kan men thans slechts beschikken over 4 lichtingen eene eenvoudige wetsbepaling, in overeenstemming met de Grondwet, geeft ons terstond de beschikking over 5 lichtingen, en kan ons die over zes en meer geven. Met dezen eenen maatregel ware het leger meer versterkt, dan met de millioenen door de Regering verkwist.

Ten tweede, is het onverantwoordelijk, dat men zich den gegeven tijd niet ten nutte maakt, om eene goede wet op de schatterijen te leveren, welke dezen hoofdsteen onzer verdediging op zoodanigen voet organiseert, dat wij daarop, in tijd van nood, rekenen kunnen. Bestaat er vrees voor een eventueel oorlog, men make dan gebruik van den gegunden tijd om zich zoodanig in te rigten, dat men op het oogenblik des gevaars alle krachten des lands te zijner beschikking heeft. Wij achten het buiten twiifel, dat eene goede organisatie der schatterijen onze verdedigingsmiddelen onmidd. meer zal versterken, dan eene, altoos betrekkelijk geringe, uitbreiding van het leger. Maar voor die organisatie der schatterijen is tijd noodig, thans heeft men nog dien tijd — maar laat dien verloren gaan.

In de derde plaats, zorg men voor eene krachtige schatkist, niet alleen door ze gevuld te houden, maar door de middelen te scheppen om ze spoedig en zeker te kunnen vullen. Men spare de finantiële krachten der natie, bedenkende, dat geld de zenuw is van den oorlog. Die den laatsten daalder in den zak heeft, zeide Frederik de Groot, behoudt ten slotte het slagveld. En dat is volkomen waar; dubbel waar in onzen tijd, nu de strijd minder met menschenkrachten dan met verfynde oorlogsmiddelen wordt gevoerd. De groote mogendheden van Europa zijn bezig hunne finantiën in den oorlog uit te putten; een klein volk, maar met ruime finantiële krachten, zou geen te verachten vijand zijn, wanneer voor hen de tijd der uitputting is aangebroken. De laatste daalder is, een geheel leger, waard.

Vraagt men ons wat de bedachtzaamheid gaderd in dezen gespannen tijd, wij zeggen: laten wij ons voorbereiden en ons versterken. Ons versterken, door onze milie en schatterijen zóó te organiseren, dat wij over alle krachten op een gegeven oogenblik beschikken kunnen; ons versterken, door onze finantiële krachten te sparen; opdat wij, in tijd van nood, ook de middelen hebben om onze strijdmiddelen aan te wenden.

Maar de regering doet geen van drie. Juist het tegendeel. Zij laat milie en schatterijen geëesorganiseerd en sloopt middel-lerwij onze finantiën.

Dat is nu het advies van een „niet-deskundigen“. Klinkt het niet gezonder, vestigt het niet vaster overtuiging, dan al de schone en groote woorden van den „deskundigen“ bij uitnemendheid, van den Minister van Oorlog?

Eilieve! Dat de Nederlander tegenhover dat „niet-deskundigen“ advies eens overstelle een advies van „deskundigen“, waaruit blijke, dat, om ons defensie-wezen te versterken, het overbodig of nutteloos zou zijn te doen, wat hier is voorgesteld; dat het veel nuttiger is, een miljoen meer uit te geven, zonder dat iemand duidelijk kan aanwijzen: waarvoor?

Dat men toch eens ophoude met het voordragen van declamatoria; maar, bij koele zinnen, overwege en redeneere.

Met poëzy voert men den oorlog niet. De werkelijkheid alleen: het proza kan dan zijne kracht doen gelden.

Opmerkelijk was het uit den mond van den heer Schimmelpenninck van der Oije het volgende te vernemen:

„Ik acht het voor geene tegenspraak vatbaar — het ligt in het wezen van de Protestantsche kerk — dat mansledematen bevoegd zijn den broeder te benoemen, die als leeraar moet optreden; ik acht het wenschelijk dat daaromtrent eene regeling tot stand worde gebracht, meer overeenkomstig met den aard dier kerk.“

Men zou hieruit de gevolgtrekking mogen afleiden, dat het stelsel der registreeksche verkiezingen met den aard en het wezen der Protestantsche Kerk overeenstemt, en dat de kerkbesturen, die tegen de toepassing van dat stelsel ijveren, ook den aard en het wezen der Kerk miskennen.

Het blijft nog zeer twijfelachtig, of de volgende bijzonderheid, door den heer de Kempenaer medegedeeld, inderdaad strekt tot lof van het hoogste kerkbestuur der Nederl. Hervormde Kerk, dan wel of dat leunen en steunen op den Staat niet al te zeer de zelfstandigheid in gevaar brengt of de bewustheid van eigene zwakheid openbaart:

„Ik mag mededeelen, dat eene deputatie uit de Synode der Hervormde kerk, in den loop van dit jaar een plegtig gehoor bij den Koning gevraagd en van Z. M. verkregen hebbende, bij mondelinge beradening, in de afzonderlijke plaats eene dankbetuiging daarvoor heeft uitgesproken, dat het Z. M. heeft behaagd, weder een afzonderlijk Hoofd aan het departement (voor de Hervormde Eeredienst) toe te kennen. Wel verre dus van gekrenkt te worden door zoodanige benoeming, toont, betuigt de kerk hoogen prijs te stellen op het aanwezig zijn van zoodanigen ambtenaar.“

Het is de vraag, of zulk eene betuiging tot het mandaat der Synode behoort, en of zij niet slechts uit naam der Synode sprak, zonder dat hier aan een gevoelen der Kerk mag worden gedacht.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het Lagerhuis heeft in zijne zitting van eergisteren nacht beraadslaagd over de bill, betreffende de inlijving van vreemdelingen in het Engelsche leger. Gelijk door de Times was aangekondigd, heeft Lord John Russell de zienswijze der Regering ten deze verdedigd, en is door Sir E. Bulwer voorgesteld, de behandeling der bill zes maanden uit te stellen, hetgeen nagenoeg op eene verwerping neederkwam.

De telegraaf heeft reeds medegedeeld, dat de maatregel ook verdedigd werd door den heer Sidney Herbert, secretaris voor de zaken van oorlog. De bill werd zeer bestreden door de heeren Milner Gibson, Stanley en d'Israeli; doch in weerwil van den hevigen tegenstand dier sprekers werd met 241 tegen 202 tot de tweede lezing bestoten. De ministeriële crisis, waarvoor men vreesde, zal nu, zeer zeker, niet ontstaan.

Alvorens tot de beraadslaging over de bill werd overgegaan, loogstrafte John Russell het gerucht, dat in omloop was over de toelage, welke door Groot-Brittannië aan Frankrijk zou zijn verstrekt, opdat deze laatste mogendheid een groot aantal troepen op de been zou brengen, ter versterking van het leger in het Oosten.

Om overigens in geene herhalingen te treden, verwijzen wij onze lezers naar de telegrafische berigten, gister medegedeeld.

De telegraaf heeft gister mede berigt, dat de heer Usedom, vroeger gezant van Pruisen te Rome, eergister avond naar Londen is vertrokken met een eigenhandigen brief van den Koning aan Koningin Victoria. Zijne zending moet in verband staan met eene Pruisische alliantie met de Westersche mogendheden.

Het blijft steeds de vraag: of de Westersche mogendheden zich zullen bereid verklaren tot het aangaan van een zoodanig alliantie verdrag met Pruisen.

De Regering had eergisteren wederom eene daling der prijzen van de producten van het aangaan eene

leening en de onzekerheid van den tegenwoordigen toestand moeten de oorzaken dier daling zijn.

Sommige dikwerf wel onderrigte personen verzekeerden, dat de leening wel tot Februarij zal worden uitgesteld. Wij deelen dit echter niet dan onder voorbehoud mede; gelijk men wel verplicht is te doen, wanneer het zulke belangrijke financiële maatregelen geldt.

De Times deelt eene dépêche mede bevattende berigten uit Constantinopel tot 7 December, doch zijn van alle belang onthloot: zij behelzen eeniglijk, dat er enkele schermutselingen hebben plaats gehad, welke van geen ernstigen aard waren en voorts deels reeds bekende bijzonderheden omtrent de positiën van het leger. Ziet daar alles. Volgens deze dépêche, zoude vooral de Turksche troepen vele ontberingen hebben te verduren.

Het gerucht als zoude er een verdrag tusschen Piemont en de Westersche mogendheden gesloten worden vindt meer en meer veld. Men verwachtte zelfs, dat daartoe binnen kort onderhandelingen zouden worden aangeknoopt.

In de Pruisische Eerste Kamer, thans op nieuwe grondslagen gevestigd, heeft eene stemming plaats gehad, welke den weg aanwijst, welken zij zal bewandelen. Zij heeft namelijk met 89 tegen 13 den voorstel van graaf Istemplitz aangenomen, strekkende om al de artikelen der grondwet te vernietigen, waarbij aan de burgers de vrije beschikking over hunne goederen wordt verzekerd; alsmede die waarbij de heerlijke rechten zijn opgeheven.

De kamer van afgevaardigden te Turin heeft den 16 December de begroting van uitgaven goedgekeurd.

Eene dépêche uit Madrid meldt, dat de regering binnen kort een ontwerp van wet aan de Cortes zal aanbieden betrekking hebbende op den verkoop van geestelijke goederen. Er is ook sprake van eene belangrijke wijziging in het met den Paus gesloten concordaat.

In de zitting der Zwitsersche kamer van afgevaardigden heeft den heer Dubs een voorstel gedaan, dat betrekking heeft op de Israëlieten. De wetgeving van sommige kantonen, is ten hunnen aanzien nog van eene zoodanige gestrengheid, welke aan barbaarsche tijden doet denken. Niet alleen, dat er ordonnantiën bestaan, waarbij hun het bezoeken van markten en kermissen wordt verboden; maar die beperkingen strekken zich ook dikwerf uit tot het genot van burgerschapsrechten. Art. 48 der Grondwet van den Bond laat, wel is waar, dien stand van zaken toe, zelfs ten aanzien van Israëlieten, die in Zwitserland geboren zijn, maar andere artikelen, zoo als art. 42, geven tot twijfelachtige uitlegging aanleiding. Om nu licht te doen opgaan omtrent den staat der kantonale wetgeving, en zekerheid te hebben ten aanzien der wijze, hoe de grondwets-bepaling op dit stuk moeten worden opgevat, heeft de voorsteller een rapport van de uitvoerende magt deswege noodig geoordeeld, en in dien zin heeft zich de vergadering dan ook met algemeene stemmen verklaard.

ENGELSCH POST.

Hoewel onze lezers reeds bekend zijn met de aanneming van de bill op de militie, achten wij het thans niet onbelangrijk hun een kort verslag mede te deelen der zittingen van het parlement, waarin die quaestie werd behandeld.

In de zitting van het Lagerhuis van den 18 werd de openbare vergadering voor een poos geschorst om in comité-generaal over de bill te beraadslagen. Bij de heropening der openbare beraadslaging stelde de heer Banks voor, het cijfer der vrijwilligers, die in dienst zouden treden te beperken tot drie vierde van ieder regiment. Lord Palmerston zeide zich met dat amendement zeer goed te kunnen vereenigen. Het werd ook aangenomen. Op voorstel van den edelen lord, is de tijd voor den eed, welke moet afgelegd worden voor zoolang de oorlog duurt, op vijf jaren gebragt. Vervolgens werden de overige artikelen van de bill aangenomen.

Op voorstel van lord John Russell, werd nu de bill betrekkelijk de inlijving van vreemde soldaten voor de eerste maal gelezen. De edele lord stelde voor de tweede lezing op den volgenden dag te doen plaats hebben.

De heer d'Israeli zeide zich daartegen niet te zullen verzetten, doch wilde evenwel niet geacht worden mede te werken tot de aanneming van de bill. Integendeel, stelde hij zich voor, haar ten krachtigste te bestrijden. De telegraaf heeft onze lezers gister reeds bekend gemaakt met den korten inhoud der beraadslagingen, welke den volgenden dag plaats hadden. In die zitting verdedigde John Russell de tweede lezing der bill. Van de aanneming of verwerping derzelve zou, volgens zijn zeggen, eene kabinetts-quaestie gemaakt worden. De heer Bulwer stelde daarop voor de lezing tot over zes maanden uit te stellen.

De heer Sidney Herbert verdedigde den maatregel als noodzakelijk en ook uit het oogpunt van bezuiniging. Na eenige verdere beraadslagingen, ging men tot stemming over en werd de bill met 241 tegen 202 stemmen aangenomen. De heer d'Israeli verklaarde in zijne oppositie te zullen volharden.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 18 werd het raadsel over de derde lezing van de bill. Zij werd vooral bestreden door graaf d'Ellenborough. De bezwaren, zeide hij, welke ik tegen deze wet had zijn dezelfde gebleven, alhoewel het aanvankelijk aangegeven cijfer met 5,000 man is vermindert. Welken waarborg hebben wij er tegen, dat deze troepen na op onze kosten georganiseerd en onderhouden te zijn; op den dag van het gevecht zich niet tegen ons zullen keeren? Wanneer zullen zij hier zijn? Waar zullen zij huisvesting vinden?

Ik ontsiet in de kazernen. Waar zal de heffing geschieden? Zullen zij Hannoveranen zijn, gelijk de soldaten, welke vroeger gelijke diensten bewezen hebben? Zullen het andere Duitschers zijn, van welker dapperheid ik geen zoo gunstig denkbeeld heb? Heeft er ten deze eenige onderhandeling plaats gehad met eene Deutsche mogendheid? Indien dit het geval is, dan wenschte ik wel te weten

tegen welken prijs zij hare onderdanen wil verkoopen.

Er moet dus eenige bijzondere omstandigheid hebben plaats gehad; ik wenschte wel te weten van welken aard die is. Laten wij na aan de kusten van Afrika een afschuwelijken handel te hebben doen ophouden, tot een even verfoeilijken in Engeland niet de hand leenen? Indien de regering reserve-troepen noodig heeft, dat zij dan een beroep doe op het Engelsche volk, dat in massa optreden en zich aanstellen zal; maar vooral dat zij den oorlog leide volgens de ware militaire beginselen; want ware dit niet het geval dan zou eene nederlaag niet alleen eene teleurstelling, maar eene allernoodlottigste zaak zijn.

De Markies van Landsdowne zeide: Er wordt teregt veel gewigt gehecht aan den maatregel waarvan hier sprake is, en niettemin heeft de edele lord de zaak bespottelijk voorgesteld. Hij heeft spoken en schrikbeelden doen te voorschijn komen, die echter moesten wijken voor het licht door voldoende verklaringen verspreid. Lord Ellenborough blijft echter bij zijne bezwaren, welke hij wil ontleenen aan de in zijn oog ongrondwettigheid van het voorstel.

Deze bezwaren van ongrondwettigheid hebben in het land veel weerklank gevonden; maar de tegenstanders van den maatregel schijnen te vergeten, dat er geen oorlog, sedert de dagen van Marlborough tot die van Wellington zelfs gevoerd is, in welke de meest schitterende uitslag niet verkregen werd juist, door dezelfde maatregelen, waartegen de edele lord en zijne vrienden zich thans verzetten. Algemeen toch is erkend dat de tegenwoordige oorlog zeer vele moeilijkheden en bezwaren oplevert. Wij moeten dus al de middelen, waarover wij beschikken kunnen in het werk stellen ter bestrijding van den gemeenschappelijken vijand. En de inlijving van vreemde troepen is juist een zeer gewenschte maatregel.

Gij meent dat het in dienst nemen van vreemdelingen schadelijk zou kunnen zijn voor de vrijheden van Engeland. Waarlijk, indien iemand, die ons land en onze geschiedenis niet kent zoo sprak, dan zoudt gij daarover zeer zeker lagchen.

Vreemde soldaten hebben in den tijd van Willem van Oranje medegewerkt tot het verkrijgen der vrijheden in het bezit waarvan wij ons thans verheugen. Anderen hebben onder Marlborough voor ons land geleden en gestreden; en weder anderen eveneens in Amerika. Inderdaad, ik kan niet begrijpen waarom het tot oneer van den Engelschen soldaat zou strekken, wanneer hij aan de zijde van Duitschers, Spanjaarden, Italianen of Hollanders strijdt?

Het doel der wet is om in eene geringe mate de praerogatieven der kroon nit te breiden en een groot aantal gediciplineerde troepen op het oorlogsveld te brengen die zeker met evenveel dapperheid zullen strijden als de overwinnaars bij de Alma en Inkermann.

Graaf Derby bestreed den maatregel evenzeer. Ofschoon hij niet geloofde, dat 10 of 15 000 vreemde soldaten de vrijheden van Engeland zouden kunnen in gevaar brengen achtte hij het niettemin ongrondwettig Engeland voor een gedeelte onder de hoede van vreemdelingen te stellen. Het is zeide hij,

te strijden maar vernederend is het voor ons, te moeten bekennen, dat wij niet strijden kunnen zonder onze toevlugt tot den vreemdeling te nemen.

Ik geloof dat ons leger in Indie veel betere hulpbron tot versterking voor het strijdende leger aanbiedt.

Na eene korte beraadslaging werd eindelijk de derde lezing van de bill aangenomen.

— Te Manchester is op het stadhuis eene openbare meeting gehouden ten einde de ingezetenen in de gelegenheid te stellen te kunnen verklaren dat zij de inzigten, van den heer Bright omtrent den oorlog niet deelen. De zaal was eivol. De Maire van Manchester nam het voorzitterschap dezer vergadering waar.

— Men schrijft uit Portsmouth, Maandag:

„Sir Charles Napier is dezen ochtend te Spithead ontscheept.

In weerwil van het slechte weder had zich eene groote menigte daarheen begeven om hem te begroeten. Hij werd met veel geestdrift ontvangen. Na het onthijt gebruikt te hebben, is hij naar Londen vertrokken. Al de klokken van Portsmouth luiden, ten einde de terugkomst van den admiraal aan te kondigen.

DUITSCH POST.

De Wiener Zeitung bevat in zijn officieel gedeelte het alliantie-tractaat den 2 December tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland gesloten.

— Het Oostenrijksch dagblad de Lloyd, is geheel en al opgeheven. De Wiener Zeitung meldt zulks op officiële wijze. Deze opheffing is geschied ingevolge artikel 22 der wet op de drukpers, waarbij het de drukpers wordt, om op welke wijze ook, de monarchie te begunstigen aan te raden.

— Volgens een te München openbaar gemaakt bulletin van den 16den, was de gezondheidstoestand van den Koning van Beieren veel verbeterd. Z. M. had een rustigen nacht doorgebracht; de koorts had opgehouden, en de versterking van den doorluchtigen lijder scheen thans niet meer onzeker te zijn.

FRANSCH POST.

De academie van wetenschappen heeft gister den heer Payer benoemd, tot lid der afdeling plantkunde ter vervanging van den heer Gaudichaud.

— Te Vincennes worden thans zeer groote kanonnen vervaardigd.

— Engelsche officieren, die den week te Calais ontscheepten, om over Marseille naar de Krim te vertrekken, hadden in derzelver bagadje hun plum pudding voor kermis.

Dat gebak was zeer zorgvuldig bewaard in blikken dozen, en is bestemd om den 25 in het kamp van Sebastopol te worden gegeten.

De cholera heeft de hoofdstad nog niet geheel verlaten.

Madrid. Men leest in de *Diario*: De verkiezingen voor den Gemeenteraad hebben in eenige provincien en vooral te Malaga en Cadix tot veel ongeregeldeheden aanleiding gegeven. In deze laatste stad hebben mannen van de uiterste zijde met dolken in de hand de overwinning behaald. Zij dreigden de verkozene leden niet levend uit de zaal te zullen laten vertrekken, zoo zij niet stemden voor de verkozene candidaten. Te Algeiras waren de ongeregeldeheden van nog ernstiger aard, zoo zelfs, dat er een schot werd gelost op den chef van de nationale militie, die, als door een wonder, echter gered werd. Desmettemin heeft de vredelievende partij in deze stad de overwinning behaald.

De Paus heeft bevolen, dat er ter herinnering van de afkondiging van het leerstuk der heilige ontvangenis een kolom zal worden opgericht op eene daartoe bestemde plaats in Rome. Op die kolom zal het beeld van Maria worden geplaatst. De vervaardiging van de kolom en van het beeld is opgedragen aan den beeldhouwer Obier. De door hem vervaardigde teekening, welke tot ontwerp strekt, is reeds goedgekeurd.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG, 21 DECEMBER.

In deze zitting zijn van de Tweede Kamer ingekomen de ontwerpen van wet: 1o. tot voorloopige vaststelling van het VIIIe hoofdstuk der staatsbegroting voor 1855; en 2o. tot vaststelling van de middelen tot bestrijding der uitgaven over 1855. — Verzending naar de afdeelingen.

De commissien van rapporteurs hebben acht verslagen uitgebracht over verschillende wetsontwerpen, die in de avondzitting van de Tweede Kamer van Dingsdag jl. zijn aangenomen.

De Voorzitter stelt voor de discussiën daarover te bepalen op aansch. Zaterdag des middags ten 1 ure. Hierover ontstaat eene woordenwisseling. De heer Cremers wenschte, dat het uur vroeger gesteld werd. De heer v. Rijkevorsel, wenscht de bepaling van het uur aan den Voorzitter over te laten. De voorzitter acht het in het belang van den geregelden loop van zaken wenschelijk, dat de zitting ten 1 ure aanvangt. Men vleit zich toch, dat dan de antwoorden van de regering over de begrotingswetten voor 1855 zullen zijn ingekomen, en dat de commissien van rapporteurs hare verslagen deswege zullen kunnen uithbrengen. In dat geval kunnen de beradslagingen over de begroting aansch. Woensdag aanvangen, terwijl anders die discussie nog later zou moeten plaats vinden. De heer Cremers, trekt daarop zijn voorstel in.

De Vergadering wordt alzoo gescheiden tot aanstaanden Zaterdag des middags ten een ure.

Tweede Kamer.

Bij eene Koninklijke boodschap van den 1sten November 1854 is aan de overweging der Kamer een wetsontwerp onderworpen, strekkende om het gebruik van het koloniaal batig slot over 1852 te regelen.

Dit is hetzelfde wetsontwerp, dat reeds gedurende de zitting van 1853—1854 werd aangeboden, doch toen, na in de afdeelingen onderzocht te zijn, ten gevolge van de sluiting der zitting niet werd afgedaan. De Regering heeft zich daardoor genoopt gevonden, om bij de nieuwe indeling dezelfde wet, die vergezeld te doen gaan van eene Memorie van Toelichting, waarin de aanmerkingen en vragen, in het verslag van 9 Augustus jl. vervat, worden wederlegd en beantwoord, zoodat dit stuk als eene Memorie van antwoord kan worden beschouwd.

Van het nieuwe onderzoek in de afdeelingen laten wij thans de hoofdpunten volgen:

§ 1. Enkele leden hebben in eene der afdeelingen te kennen gegeven, met leedwezen in § 2 der Memorie van Toelichting de verandering te hebben gelezen, dat de Regering eene herziening der pensioenen van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch Indië — waardoor men wel niet anders dan eene herziening der pensioen-reglementen kan verstaan — thans niet als wenschelijk beschouwt. Zij merkten aan, dat die herziening vroeger meermalen door den Minister van Koloniën is toegezegd.

§ 2. In dezelfde afdeeling waren leden, die zich niet konden vereenigen met de gronden, door de regering aangevoerd tot regtvaardiging van het uitbetalen der koloniale ambtenaren door de Nederlandsche Handel-maatschappij. Zij zeiden volhouden, dat wanneer die betrekking uitging van het Departement van Koloniën en door 's Rijks betaalmeester plaats had, waarschijnlijk voor den staat besparing aan kosten erlangd en zeer zeker aan de belanghabonden groot gerief zou worden verschaft. De overige leden der afdeeling waren het met deze beschouwing der zaak niet eens.

§ 3. In eene der afdeelingen is men, ook naar aanleiding van hetgeen daarmede in het vroeger voorloopig verslag en in antwoord daarop in de memorie van toelichting tot het tegenwoordig wetsontwerp voorkomt, in nadere beschouwingen getreden over het zoogenaamd administratief kapitaal in Nederlandsch Indië. Door een der leden is daarbij meer opzettelijk het gevoelen ontwikkeld, dat wanneer men de jaarlijkse opgaven, welke de rege-

ring nopens den staat van dat administratief kapitaal doet, in verband brengt met hare opgaven nopens het Indisch tekort en de remmes tot dekking daarvan, en dan daarop een oordeel over de Indische geldmiddelen en hun beheer gronden wil, men op zwaarigheden stuit, die allezins nadere opheldering vorderen.

Deze stelling wordt met cijfers gestaafd tot einde nader aan het licht te brengen dat de inrigting van den staat, aanwijzende den stand van het administratief kapitaal, geen helder overzicht van den wezenlijken toestand der Indische geldmiddelen geeft.

Op grond van al deze beschouwingen werd door het lid, die ze te berde bracht, gevraagd, wat de oorzaak is van dat verschijnsel?

Anderen leden der afdeeling verklaarden zich geenszins tegen het geuit verlangen naar nadere opheldering omtrent dit punt en gaven integendeel te kennen de beschouwingen en berekeningen, waarop dat verlangen steunt, van gewicht te achten. Zij meenden echter, in afwachting van het regerings-antwoord, te moeten betwijfelen, of de grondslag waarvan bij geheel de redenering wordt uitgegaan, wel juist is.

§ 4. De door het gouvernement genomen maatregel, om in het tekort der Indische kas te voorzien door middel van particuliere, hier te lande getrokken en te Batavia betaalbare wissels, is in twee afdeelingen op nieuw ter sprake gebracht. Enkele oppelden daarbij het gevoelen, dat wanneer tot zulk een maatregel werd overgegaan, het voornemen daartoe vooral moest worden openbaar gemaakt, opdat ieder, die wissels op Batavia bezat, gelegenheid had ze aan te bieden. De billijkheid en het geldelijk belang van den staat schenen dit te vorderen. Anderen voerden daartegen aan, dat bij het inslaan van dien weg de risico voor het gouvernement te groot zou worden. Het gold hier toch eene tegenovergestelde handelwijze van hetgeen te Batavia plaats had bij afgifte van wissels op den minister van koloniën: daar moet elk nemer van een wissel terstond het bedrag daarvan los aan den minister koers in 's Rijks kas storten; het gouvernement loopt daarmede geenerhande risico, en dit zou integendeel wel het geval zijn, daar de trekker van eenen wissel aan de orde van den minister terstond het bedrag daarvan alhier ontvangt.

De enkele leden, die dit punt ter sprake bragten, toonden zich ook niet tevreden met de op dit punt in de memorie van toelichting gegevene inlichtingen. Zij wenschten te weten, tot welken koers de particuliere wissels op Batavia, waarvan daar sprake is, zijn aangenomen. Volgens het openbare gerucht was die koers 103 pCt. geweest. In dat geval zou, volgens deze leden, de maatregel gestrekt hebben tot geldelijk nadeel van den staat, daar het alsdan het voordeliger resultaat zou hebben opgeleverd, dat de gouv.-gen. van N. I. wissels op het gouvernement in het moederland had afgegeven tegen 105 pCt. en na 6 maanden betaalbaar. Ook wenschte men van deze zijde te weten, wat er was van een door den minister van koloniën genomen wissel van f 800,000, die te Batavia ter zake van non-acceptatie was geprotesteerd, en op welken voet de renten van dat bedrag waren verrekend.

Andere leden, ofschoon zich niet tegen het doen dezer vragen verzettende, gaven volstrekt niet toe, dat de maatregel zelf omtrent het bezigen van particuliere wissels als remise van hier af te keuren was. Zoo men wilde dat liever in de behoefte der Indische kas door middel van wissels, door het Indische bestuur op het departement van koloniën getrokken, ware voorzien, verloor men uit het oog, dat die anders gewone uitweg in het laatste gedeelte van 1853 niet te gebruiken was tengevolge der bijzondere gesteldheid van de Javaansche geldmarkt op dit oogenblik. De onderstelling, dat toen voor wissels, door het Indische gouvernement getrokken, nemers zoude geweest zijn tegen den koers van 105 pCt., was onjuist. Dit bleek ook uit de destijds plaats gehad hebbende uitzending van specie naar Indië door de Nederlandsche Handel-maatschappij. In allerlei gevallen gold het hier, zoodat het uit de memorie van toelichting blijkt, een tijdelijk hulpmiddel, waarvan alleen onder buitengewone omstandigheden, die met het voorjaar van 1854 een einde hebben genomen, gebruik is gemaakt.

§ 5. Eindelijk is op nieuw het vraagstuk omtrent de vestiging van landbouwende Europeanen in Suriname behandeld. Verscheidene leden verklaarden met genoegen uit de Memorie van toelichting tot het tegenwoordig wetsontwerp te hebben gezien, dat de regering het onderzoek daaronder voortzet. Zij drukten den wensch uit, dat de overweging omtrent de onderscheidene bitwerpen van kolonisatie, waarvan de Memorie spreekt, spoedig tot rijpheid komen mocht; en dat dus te dien aanzien de hand aan 't werk mocht worden geslagen. Voor de toekomst onzer West-Indische koloniën streefde dit meer dan ooit wenschelijk.

Geheel strijdig met dit gevoelen werd door andere leden beweerd, dat het ten eerste niks verkeerd was de Europeanen te Suriname aan te moedigen. Deze leden rekenden elken gulden verloren die daaraan werd besteed, en zeiden in elke bezending van landverhuizers naar Suriname eene niet te regtvaardigen opoffering van menschen levens. Zij wisten daarbij weder op de kolonisatie aan de Saramacca, waaraan f 100,000 zijn verspild, zonder eenige wezenlijke vrucht en tot groot ongeluk der daarheen verhuiste Nederlanders. Bij het stand de overtuiging vast, dat het voor den Europeanen op den duur onmogelijk is, in 't keerkend klimaat van Suriname te verlijven. Zelfs in de Zuidelijke Staten van Noord-Amerika, zeiden zij, worden uitsluitend negers voor den veldarbeid gebruikt; en hoe zou het dan onder het zwaar klimaat van onze West-Indische koloniën mogelijk zijn, op den duur Europeanen die arbeid te laten verrigten?

Van de andere zijden werd geantwoord, dat de proefne-

ming van kolonisatie aan de Saramacca ten minste die uitkomst gehad heeft, van de mogelijkheid te bewijzen, dat de Europeanen, met behoud van zijne gezondheid, in Suriname dagelijks op het veld kan werken. Dit is een feit, dat algemeen en ook door de regering in meer dan een staatsstuk werd erkend. In de tegenwoordige Memorie van Toelichting drukt zij zich daardoor wel met behoedzaamheid uit, maar blijft toch aan hare vroegere meening omtrent het bereikbare eener vestiging van landbouwende Europeanen in Suriname getrouw. Werkelijk kon niet ontkend worden, dat de overgeleverde kolonisten van de vestiging aan de Saramacca thans met goeden uitslag op plantagen arbeiden. Ook de jongste berichten omtrent de heetteveiling aan de Marowijne met hulp van Duitsche landverhuizers luiden gunstig en getuigen van de uitbreiding der onderneming. Eindelijk meent men te weten, dat bij voortduring Portugezen uit Madeira zich naar Suriname begeven, om daar veldarbeid te verrigten, en dat ook deze zeer voldoen.

Gravenhage, 21 December.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Eindhoven E. M. Jonckbloet, thans procureur bij de arrondissements-regtbank aldaar.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten, hierna genoemd, als: van de Herv. gem. te Kootwijk, op W. J. Geselschap, candid. bij de commissie tot de zaken der Waalsche kerken; van de Herv. gem. te Arkel, op B. ter Haar Bz., candid. bij het prov. kerkbest. van Zuidholland; van de Herv. gem. te Hensbroek, op F. P. L. C. van Lingeh, candid. bij het prov. kerkbest. van Zuidholland; van de Herv. gem. te Cats, op C. G. Slotemaker, candid. bij het prov. kerkbest. van Utrecht; van de Evang. Luth. gem. te Harlingen, op J. W. Th. Lublink Weddik, candid. bij het Evang. Luth. kerkgenootschap.

Z. M. heeft 1o. benoemd: bij het 2de regem. in 'anterie, tot kapit. van de 3de kl. den 1sten luit.-adjut. M. Logeman; bij het 4de regem. infant. tot 1sten luit., den 2den luit. A. Pompe; bij het 6de regem. infant. tot majoor, den kapit. der 1ste kl. A. H. Lieshout, van het 2de regem. van het wapen; 2o. den majoor A. van Citters, van het 6de regem. infant. op verzoek, gesteld op non-activiteit; en 3o. aan den gepens. kapit. met rang van majoor B. W. Bolomeij, het voortdurend dragen vergund der activiteits-uniform van het wapen der artillerie, waartoe hij laatstelijk heeft behoord.

Bij dit No. wordt verzonden een bijvoegsel, bevattende de redevoeringen, op 25 November jl. uitgesproken door de heeren Struiks en Meussens.

* Men verneemt, dat in de zitting voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gisteren met gesloten deuren gehouden, het reglement voor de Bibliotheek der Kamer is goedgekeurd, en dat voorts tot Bibliothekaris der Kamer, benoemd is de heer J. E. Noordrich.

* Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, is door aankoop eigenaar geworden van de uitgebreide goederen gelegen in de gemeente Wassenar, van de hofstede Groot Hazebroek van no. 3 tot en met 9 voor de aanzienlijke som van f 148,000.

* Naar men verneemt, zal bij gelegenheid van het Kersefeest, op Maandag aanstaande, de tweede mis van Joseph Haydn en eenige feest-motetten met begeleiding van groot orkest worden uitgevoerd, in de Sint-Antoniuskerk op de Prinsessegracht alhier.

* Heden middag zullen de leden van den Hogen Raad der Nederlanden, zich in het Hotel de l'Europe aan een vriendschappelijke maaltijd vereenigen.

In de laatst gehouden algemeene vergadering van de 's Gravenhagische afdeeling van het *Metalen Kruis*, heeft onder meerdere werkzaamheden de verkiezing plaats gehad van eenen nieuwen voorzitter in plaats van wijlen den vice-admiraal Rijk en is daartoe met algemeene stemmen gekozen de vice-admiraal Lucas; terwijl tevens eene verkiezing heeft plaats gehad voor eenen secretaris, en is met eene groote meerderheid daartoe herkozen de heer Soury, die deze betrekking gedurende het afgelopen jaar had bekleed.

* Heden werd door eene commissie uit het korps onder-officieren van het 2de Batt. der dienstdoende schutterij alhier, aan den heer 1sten luit. adjt. J. Adams een kristallen bokaal op zilveren voetstuk ten geschenke aangeboden, als blijk van hoogaanijng, wegens 25 jarigen volbragten diensttijd bij genoemde schutterij.

De Scheyenijssche haring-vloot, ten getale van 90 schuiten elk bemand met 8 koppen, is, in weerwil van de jongste stormen, gelukkig teruggekeerd, en heeft in een tijdsverloop van drie maanden slechts een sterfgeval gehad. De vangst heeft bedragen 11,729,000 stuks haringen, en minder dan in het vorige jaar 4,861,000; dit laatste mag dan ook als zonder voorbeeld worden aangemerkt. In strijd met hetgeen in het natuurge Katwijk met veel geweld is te werk gesteld, hebben de Scheyenijssers geen gebruik van de kustvischerij in het levens aber treuren posteld; en de haringvischerij schijnt eenen betere uitkomst dan in het vorige jaar te zullen opleveren.

Bij beschikking van 19 Dezer is aan de heeren Jan van Acker H. particulier wonende te 's Hertogenbosch, Jan van Oudekerk, bootschipper van Utrecht op 's Hertogen-

Josch, G. van den Boom, A. Verschuuren en J. van Herwaarden, beurtschippers van 's Hertogenbosch op 's Gravenhage, Amsterdam en Dordrecht, H. van Eijken, beurtschipper van Amsterdam op 's Hertogenbosch, en A. A. van Hooft, beurtschipper van 's Hertogenbosch op Rotterdam, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoom-sleepdienst van 's Hertogenbosch, bevreemde de Dieze, de Maas en Waal, de Merwede, de Noord, de Lek en den IJssel tot Gouda en tot Schiedam, en langs hetzelfde vaarwater terug, tot het slepen van hunne beurtschepen, alsmede die van andere beurtschippers en van particulieren, voor zoover dit hunne eigene dienst zal toelaten.

Blijkens den laatst ontvangen post uit Noord-America wil men te New-York het bericht hebben ontvangen, dat de lijken van Sir Joh Franklin en diens togtgenooten door de expeditie onder Dr. Kane in geheel bevrozen, doch volmaakt gaven staat zijn gevonden. (Hbl.)

Uit een particulieren brief uit Konstantinopel van 5 Dec. blijkt, dat Caradja, sedert lang reeds benoemd tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van de verhevene Porte in de Nederlanden, den 4en dezer is vertrokken, om zich over Triest naar 's Gravenhage te begeven. (A. C.)

Naar men verneemt, hebben eenige broodbakkers te Krommenie, Wormerveer, Zaandam, Koog a/d Zaan en Zaandam, een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden, houdende verzoek, om het voorstel des heeren van Nispen e. s. tot afschaffing van den accijns op de rogge goed te keuren.

Dordrecht, 20 Dec. Eergisteren is, ten gevolge van een hevige rukwind, het nieuw gebouwde schip *Nieuw-Holland* omver gewaaid, doch gelukkig dien avond weder regt gebragt.

Hoorn, 20 December. Eergisteren nacht geraakte de post van hier op Amsterdam bij Scharwoude te water. Dit ongeval werd veroorzaakt door de duisternis en den storm. Gelukkig werd, ofschoon het midden in den nacht was, de man zoowel als zijn paard gered; doch hij moest zijn kar achterlaten, en de brievenmaal te paard overbrengen. Hoewel hij geen letsel bekomen heeft, zoo kon hij toch den volgenden dag zijne dienst niet verrigten.

Amersfoort, 19 Dec. In de gisteren avond alhier gehouden landbouwkundige voordragt, werd door den heer van Geuns de beschouwing van verschillende graansoorten, in de vorige lezing aangevangen, voortgezet. Hij sprak over rogge, haver en boekweit; tevens eenige opmerkingen mededeelende, omtrent de toebereiding van brood.

Voerst, 20 Dec. In de Raadsvergadering van heeren te Twello gehouden, is besloten, dat de Raad zich tot Z. M. zal wenden, ten einde eene, in zijn oog, betere inrigting der politie in deze gemeente te bekomen.

Kinderdijk, 20 Dec. Gisteren is van de scheepstimmerwerf van den heer F. Smit alhier, te water gelaten de nieuwe ijzeren stoomboot *Brouwerhaven*, bestemd tot het slepen van schepen in- en uit zee en op de rivier de Maas, voor rekening van den heer F. Smit, en zulks ter vervanging der thans die sleepdienst vervullende stoomboot van voorz. naam.

's Bosch 20 Dec. De persoon van J. van H., zeggende te zijn genaamd Willen van Rooij, bouwman, te Nuland, kwam dezer dagen aan het parket van mr. Twiss, officier van Justitie te dezer stede, en verzocht een briefje tot toelating in de gevangenis, om eene subsidiaire gevangenisstraf te ondergaan, hem bij wanbetaling van boete en kosten opgelegd. Hij ontving het gevraagde bullet en werd in bedoeld huis van arrest opgenomen. Maar zie, weldra ontdekte de officier van Justitie, dat zich hier eene bedriegelijke persoonsverwisseling had voorgedaan, en op bevel van ZEA. werd dadelijk de ware W. van Rooij aangehouden en gevankelijk naar 's Hertogenbosch overgebragt.

Thans is tegen beide deze personen bevel van voorloopige aanhouding verleend, en moeten deze te regt staan wegens valsheid in openbare geschriften.

Per Telegraaf.

Londen, 21 Dec. In de zitting van het Lagerhuis op gisteren is de bill op het aanwerven van vreemde hulp-troepen in comité behandeld. De discussie waren bij die gelegenheid geanimeerd. De heer Cobden bestreed den maatregel en verklaarde een voorstel te zullen doen tot het instellen van een enquête nopens het gedrag der regering in dezen oorlog. — Deze enquête zou de debatten oneindig lang doen rekken.

Lord John Russell zeide, op die uitdaging later te zullen antwoorden. Heden heeft dit voorstel geen resultaat opgeleverd.

Kopenhagen, Dingsdag 19 Dec. De aangekondigde optocht met fakkellicht had gisteren avond plaats. In weerwil van het zeer ongunstige weder, namen 5000 personen aan deze manifestatie deel, die ten doel had den koning hulde te brengen, bij gelegenheid van de verandering van het ministerie en de opening van den nieuwen rijksdag. De menschenmassa die zich in de straten en in de rijbaan van Christiansburg had opeengehoopt, was onafzienbaar. Negenmaal weergalmde de kreet: *leve de Koning!* door de duizendtallen aangeheven, door de lucht De geestdrift was onbegrijpelijk. De Koning betuigde in eenige harte-

lijke woorden zijnen dank. Alles liep in de beste orde af. De Koning heeft last gegeven tot de opheffing van het verbod der dagbladen *Faerdeland* en *Dagbladet* in het hertogdom Sleeswijk.

Ingezonden Stukken.

De ondergeteekende heeft heden „ter bezigtiging“ ontvangen een boekje, getiteld: *Antwoord, brieven en uitboezemingen van een der zonen van den ouden heer Smits*. Hij vermeent zich zelve en het niet lezend publiek verschuldigd te zijn te verklaren, dat hij noch van den zoon in kwestie, noch van diens werk hoegenaamd iets af weet. Andere dagbladen, welke deze regels wel willen overnemen, zullen verplichten, — wellicht ook den zich noemenden zoon, — maar zeer zeker,

3 Dec. 1854.

den ouden heer SMITS.

Advertentien.

Hôtel Chimay.

KAZERNESTRAAT.

In de groote nieuwe Schouwburg-zaal.

Heden, VRIJDAG, 22 December, des Avonds ten half 8 ure.

REIS

DOOR

Noord-Amerika.

COLOSSAL-CYCLOPAMA, op een 45,000 □ voet doek geschilderd door den Landschapschilder den Heer LEWIS, uit St.-Louis, in drie afdeelingen.

Dit is het grootste Panorama, dat tot heden is vervaardigd en dat zoo vele schoonheden van verheven aard bezit als deze, en men durft zich vleijen, dat dit kunstgewrocht in eene hooge mate de aandacht zal wekken. Bijna ieder is geneigd om zich met den toestand van Amerika bekend te maken; want wie heeft niet een Vriend, een Bloedverwant, die zich aldaar een nieuw vaderland heeft gemaakt en hetzelfde gevonden! MARTIN.

Prijzen der plaatsen: 1ste Rang 99 Cents. — 2de Rang 50 Cents. — 3de Rang 25 Cents. (Kinderen betalen de helft.) De Geschied- en Aardrijkskundige beschrijving van bovengemelde reis, is à 10 cts. verkrijgbaar.

De plaatsen kunnen 's morgens van 10 tot 2 ure besproken worden. (707)

MAGASIN DE PIANOS FRANÇAIS.

VENTE ET LOCATION.

Le soussigné a l'honneur d'annoncer au public que son Magasin est pourvu d'un riche et exquis assortiment de PIANOS et PIANINOS à cordes verticales, demi et grand oblique avec des mécaniques supérieures, barrages en fer, agraffes en cuivre, perfectionnement pour l'accord, barre de silets harmoniques, pédale celeste, nouveau système d'étouffoirs, contre tirage pour résister à la tension des cordes, chevilles perfectionnées faites d'une seule pièce, n'étant point sujette aux influences atmosphérique, invention appréciable surtout dans les pays chauds.

A l'appui de l'identité d'origine de ces instruments, qui sortent tous directement des Manufactures de Paris, on délivre des certificats de la signature d'Erard, de Soufflet, Blanchet et fils, Pleyel, Fourneurs des cours royales, grande médaille d'or; Jolani, Wolfel, Blondel, fournisseurs des Académies royales de musique, médailles d'or, Bernhardt aîné fils à mécanique Rohden, perfectionnement et médaille d'argent. Herthum Pygen, A. Bord, Paurelle, Scholtus, Herce et Mainé, Daniel, etc. etc., tous brevétés à Paris et à l'étranger.

Le magasin est assorti de Pianos Soufflet et Blanchet en différents formats et à Transpositeur, ainsi qu'ils sont tracés au dessin dans le Magasin.

Pour satisfaire à toutes les demandes on trouvera aussi au Magasin des PIANOS et PIANINOS solides des formes les plus élégantes des facteurs de moindre importance aux prix les plus modérés.

TABOURETS DE PIANO en bois de palissandre, vis en fer de la manufacture Vieu de Paris.

VERITABLES SOCLES A CRISTAL.

Messieurs et Dames, Professeurs de musique, etc., sont invités à venir examiner les différentes fabrications perfectionnées.

Nieuwe Uitleg, 110, VAN OLLEFEN DA SILVA

à La Haye.

CORRESPONDANT DES PREMIERES MAISONS DE PARIS.

(708)

Door DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Mid de burg is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

EENIGE BIJZONDERHEDEN

OMTRENT DE

Staats-instellingen van Engeland

verzameld door H. J. B.

Prijs f —,90.

(709)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een uimuntend middel ter genezing van open beenen en all andere soorten van wonden. Het debiet in deze onvergelykelijke geneesmiddelen in alle gedeelten der beschaaft wereld is een der overtuigendste bewijzen van derzelve heilzame kracht ter genezing van open beenen, verouderd wonden, klierziekten en huiduitslag. Duizende lijdens van diergelijke en andere kwalen hersteld door dezelven na alle andere middelen te vergeefsch beproefd te hebben en het is daadzaak dat er geene ziekte hoegenaamd bestaat welke niet binnen kort door deze voortreffelijke middele verdwijnt; daarom ware het te wenschen dat elke lijde gebruik maakte van de zalf en pillen van Holloway.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50 f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05 f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (710)

Effecten.

AMSTERDAM, 21 December 1854.

Nederland. Pct.	Rusland. Pot.
Ned. W. Schuld. 2 1/2	59 1/2 1/2 7 1/2
Dito Certificat. 3	70 1/2 1/2
Dito Dito. 4	89 1/2 1/2
O. I. Leening. 4	88 1/2 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2	
Hand.-Maats. 4 1/2	
Belgie.	
Certificaten. 2 1/2	
D' Rotschild. 2 1/2	
Frankrijk.	
Obligatiën. 3	
Spanje.	
Nieuwe. 1	18 1/2 1/2
Dito Buitentl. 3	37 1/2 1/2 33
D' Binnentl. 3	33 1/2 1/2 3 1/2
Bew. Sp. Com. 5 1/2	
Amort. Schuld.	
Portugal.	
Londen nieuwe. 5	36 1/2 1/2 7 1/2
Dito uitgest. 4	
Rusland. Pot.	
Hopel 1798/1816 5	99 1/2
Dito 1828/1829 5	99 1/2
Cert. 1831/1838 5	
Dito Dito 4 1/2	85 1/2
Dito Hope. 4	74 1/2 1/2
Dito Stieglitz. 4	73 1/2
Dito dito 5e Ser. 4	
Inschr. Assig. 6	
Certific. dito. 6	
Polen.	
Obligatiën. 4	65 1/2
Oostenrijk.	
Metalliek. 5	62 1/2 1/2
Dito bet. Amst. 5	72 1/2 1/2
Dito Nation. 5	65 1/2 1/2
Dito 1847. 2 1/2	32 1/2 1/2
Dito 1851/1852 2 1/2	32 1/2 1/2

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5. pct. 96 1/2; dito te Lond. 1843. 5 pct. 96; Mexic. te Lond. 3 pct. 19 1/2, 1/2; di Onb. 19 1/2, 1/2.

Bij algemeen tragen handel was de markt heden onveranderd vast, alleen Russen en Oostenrijksche waren iets flauwer.

FRANKFORT, Woensdag 20 December. Metalliek 5 pct. 64 1/2; Spanje binnentl. 3 pct. 33 1/2, 1/2; dito uitgest. 4 pct. 33 1/2, 1/2.

LONDEN, Woensdag 20 December. Consols op t. 91 1/2, 1/2; N. Mexic. 3 pct. 21, 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 69; Gren. Uitg. 5 1/2; Ecuador 3 1/2; Sardinie 5 pct. 83; Spanje pct. buit. 39, 39; dito 1 pct. 19, 19 1/2, 1/2; dito Certificat. 5 1/2, 1/2; dito Passive 4 1/2, 1/2; Russen 4 1/2 pct. 8; dito 5 pct. 97; Holl. 4 pct. 91 1/2; dito 2 1/2 pct. 61 1/2; Tur sche leening 7, 1/2.

PARIJS, Woensdag 20 December. Fr. 4 1/2 pct. 94; di 3 pct. 68.75; Sp. binn. 3 pct. 64 1/2; dito 1 pct. 18 1/2; Metall. 84 1/2.

WEENEN, Woensdag 20 December. N. Metall. 82 1/2; Leen. 98 1/2; Nat. Leen. 85 1/2; Bankactien 1246; Lombard 96 1/2; Zilver 27 1/2; Wissel op Londen 12.17; dito op Pa 148 1/2.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.